

ALEGETORUL LIBER

APARE LUNIA, MERCURIA ȘI VINERIA

Abonamentele se fac în București, Strada Biserica Ieni.
În districte și în străinătate la birourile postale. — Scrisori ne-
francate se refuză.

Prețul abonamentului: pe an 15 l. — pe șase luni 7 l. 50 b.
Pentru străinătate se adaugă costul transportului.
Prețul anunțurilor 40 bani linia.

București, 23 Martiu 1876

Confratele nostru *Românul*, în numărul său de la 21 ale curente, reproduse următoarele cuvinte ce Domnitorul a adresat d-lui Ion Brătianu, în urma disolvării Senatului și în previziunea viitoarelor alegeri:

— «Am disolvat Senatul pentru ca să se deschidă drumul legal al reintrării în reprezentarea națională.

«Alegerile vor fi libere; am dorit-o, o doresc și răspund că libere vor fi!»

În ori-ce alte momente, această asigurare ce ni se face în termeni așa de preciși, acest angajament luat de Capul Statului, a cărui dorință de a face să se observe n'avem dreptul să o suspectăm, ne ar fi umplut de încredere și de bucurie. În circumstanțele prezente însă și, fiind date bazele pe care să se facă alegerile, aceste promisiuni sunt departe de a liniști rellele aprehensiuni ce avem, căci ele nu vor avea alt efect decât, cel mult, de a pune sigiliul legalității pe noile ilegalități ce guvernul d-lui Lascar Catargiu are să comită peste câte-va zile.

Să ne explicăm.

Este foarte posibil ca Măria Sa Domnitorul, luminat prin însuși esesele oamenilor ce de atât timp proteje și ține la cărma treburilor, povățuit de starea de plâns în care a ajuns țera, mișcat de diloicele protesturi ce se aduc din toate părțile contra mandatului acelor cari se dic reprezentanți ai națiunii, să voască a rupe cu politica ce a ținut de cincă ani, să cete a face să se redea țerei liberul eserciu al drepturilor sele politice, să aspire a constrânge pe consilierii săi să reintre în Constituțiune. Acestă dorință, o repetăm, Capul Statului o pôte avea în urma crudelor esperiențe ce a făcut în acesti din urmă ani. Remâne numai a se sci decă o pôte face, decă omenii cari au violat atâtea alegeri vor voi să lase pe acestea libere, decă, lăsându-se de o parte aparențele, mai mult său mai puțin mincinoase, în fond, țera, reprezentată prin majoritatea alegătorilor săi, va fi îngăduită să și esprime voința după cum îi va place. Etă ce punem la îndoelă și ce dicem că nu i va fi posibil Măriei Sele să facă, cu totă buna-voință ce ar putea avea.

Când este vorba de libere alegeri, nu trebuie să luăm simulacrul drept realitate. Decă, în adevăr, prin libere alegeri vom înțelege lipsa culpabilei desfășurări de forță brutale care a

ilustrat alegerile din maiu trecut, decă ne vom imagina că acest cuvânt însemnează licențierea bandelor de bătași, depărtarea trupelor din fața localurilor unde se votază, consemnarea agenților polițienesci și administrativi în casarmele lor respective, decă vom lua, în alți termeni, minciuna drept adevăr, fără îndoelă că alegerile pot fi libere. În acest sens, voința Măriei Sele se pôte sătisface. În acest sens, d. Catargiu și colegii săi pot fi siliți să lase alegerile libere. Da, în alegerile de la 26 și 28 ale curente, putem spera a nu mai face cunoștință cu figuri ca de alde ale iluștrilor Ilie Gembășul, Temelie Trancă, Foloștină, etc., putem spera a nu mai vedea pe strade escuade de gendarmii călări cu sabia scosă conduși de bravul căpitan Tulea contra pacinicilor cetățeni desarmați, putem spera a nu mai ne găsi în față cu zelul ardețor al d-ului prim-procuror și al iluștrului d-selē confrate de la instrucțiune Spiridon Ciuleiū, putem spera a evita toate aceste inconveniente materiale și meprisabile, însă, din neostentațiunea lor, putea-vom dice că alegerile vor fi libere? Măria Sa putea va să se fâlăscă că dorințele și promisiunile sele au fost îndeplinite? Credem că nu.

Alături cu ingerința brutală, pe față, fără rușine, întrebuintată în mod cel mai desgustător, există ingerința ocultă, ipocrită, lucrând în umbră și terorizând tot așa de bine ca și cea d'antēiū. Acestă ingerință nu stă în mânele nimeni ca să o împiedice de a se produce decât în ale d-lui Lascar Catargiu. D. Lascar Catargiu voi-va să facă acestă? Este destul a pune ast-fel întrebarea pentru ca răspunsul să rezulte în modul cel mai natural.

De cincă ani de zile, administrația regimului a înfipt nisce ast-fel de rădăcini în districte, încât ea domnesce și comandă, a tot puternică, în ele. Miđlōcele ei de predilecțiune, pentru a ajunge la rezultatele ce caută să realizeze, sunt amenințarea, spaima său corupțiunea. Bieții alegători de prin districte tremură dinaintea acestui flagel rău-făcător, și acei cari au curagiul să i reziste se ved espuși la toate furorile lui. Ea a avut timpul și ocașiunea să se introducă pretutindenī, să desnatureze și să pângărescă tot prin contactul ei rușinos. Funcționari administrativi, perceptori, primari, omeni fără altă voință decât aceea a capilor lor, au fost pe nedrept înscriși în listele e-

lectorale și, prin mulțimea lor, au alterat cu totul majoritățile legale. Adeverații proprietari, adeverații alegători, acei cari au interes și cari doresc buna administrare a treburilor țerei, său au fost omiși, său au fost reduși la neputință prin falsificările listelor. Putem dice că colegiurile electorale nu mai se găsesc în mânele lor, ci în ale creaturilor cari îi copleșesc prin numărul lor și cari le pervertesc intențiunile. În asemenea condițiuni, fiecare pôte înțelege că alegeri libere nu pot fi și că glasul fraudei înăbușesce glasul țerei și al adevărului!

Decă Măria Sa, înainte de a lua rezoluțiunea reproducă de *Românul*, s'ar fi gândit a chema un ministru de tranșițiune cu singura îndatorire de a lăsa alegerile cu totul libere, de a face să se verifice listele electorale și să se îndrepteze în întregul lor, atunci țera ar fi putut să dică că și-a esprimit liber voința, atunci promisiunile tronului ar fi avut darul să umple inimele de bucurie. Dér acestea nu s'au făcut și nu se puteau face. Alegerile de zilele viitoare, cu totă buna voință a Capului Statului, vor fi ce au fost până acum, și aceiași ingerință se va esercita asupra alegătorilor. Mai multă său mai puțină terore, acestă nu face nimic. Totul ar fi ca terore și fraudă să lipsescă cu desevărsire.

Etă pentru care cuvânt, citind di-sele Măriei Sele reproducă de *Românul*, noi am rămas reci și am conservat toate relele aprehensiuni ce aveam înainte de a le fi citit!

Se dice cum-că d. Lascar Catargiu ar fi adresat o epistolă confidențială prefectilor în esecutarea promisiunilor că alegerile vor fi libere făcute de Măria Sa Domnitorul d-lui Ion Brătianu. Cerem, — și nu pôte fi nimic mai legitim decât acestă, — ca acea epistolă să se publice în *Monitor*, după cum s'au publicat și alte acte de o mai mică importanță.

În confirmarea celor de mai sus, diarul *Românul* de adi publică următoarele sciri:

O epistolă din Severin, cu dată 17 (29) martiu, ne spune:

«Eri séră sosi aci d. C. Brăiloiu, președintele Camerei chiămaților.

«Domnia-sa este investit, după cum se vede, de către ministrul Catargi cu puteri discreționare pentru România mică. Puterea publică este pusă la dispozițiunea sa pentru a face tot, spre a năbuși voința proprietarilor în alegerile ce sunt a se face. Limbajul ce ține către toți, și mai ales către sirmanii împiegați, este amenințător.

«Astă-di a vizitat prefectura, tribunalul și arestul. Măne nu scim ce va mai face, dér a spus că va porni la Gorj, unde îl vom urmări.»

După același diar, colonelul Lecca a adresat d'a dreptul către Capul Statului următoarea telegramă:

«Prea Înaltate Dōmne,
«Sum unul din acei cari au contribuit la aducerea Înălțimii Sele pe tronul lui Michaiū și Stefan, sperând că veți pune capet anarchiei.

«Judeul nostru este în completă anarhia. Lipsim de siguranță, pe când prefectul, subprefectii, primarii se află în gōna alegătorilor, cărora li se amenință și averea și viața decă nu voi vota pentru dinastia Catargi.»

Colonel D. Lecca

Presa, din parte-i, începe a se plânge de zelul mai multor prefecti! Tōte acestea noi le găsim forte naturale.

Finanțele României de la 1871 până la 1875.

Acesta este titlul broșurei domnului Dimitrie Sturdza, scriere seriōsă și consciințōsă, rezultat al unei lucrări de paciență, de care numai o inimă cu durere de țera este capabilă.

D. Sturdza, prin elocuența cifrelor și prin table sistematice și bine studiate ce a dresat, arată, într'un mod irecusabil, cum s'au condus finanțele Statului român de la 1871 până astă-di. D-sa pune pe fie-care în stare a pipai adevărul, arată cum guvernul actual, prin fel de fel de miđlōce, ascundea adevărul, cum, prin bugete ordinare, suplimentare, estraordinare și rectificative, prin evaluări umflate, prin venituri fictive și ilusorii, prin dări de semă înșelătoare și chiar prin Mesage adresate Corpurilor Legiuitōre, a rădicat minciuna și falsitatea în axiomă de Stat.

Broșura d-lui Sturdza este un tesaur precios pentru ori-cine voesce să cunoscă starea finanelor nōstre; ea este tot ce s'a scris mai serios și mai complet asupra materiei.

O recomandăm contribuabililor și, mai cu deosebire, ministrului nostru de finance, cari pot găsi într'ēnsa învătăminte folositoare. Acest din urmă pôte afla chiar modul de a opri răul și a tămadui gangrena, de va voi să credă pe Bergius care dice că «Datoria unui ministru de finance nu este de a procura neconținut colegilor săi banii de cari ei cred că au nevoie, ci de a împiedica cheltuelile lor zadarnice și perniciose.»

Cifrele relatate într'acastă preciosă scriere sunt tōte estrase din acte oficiale, din bugetele și din situațiunile financiare presintate de guvern de la 1870 până la 1875.

Acest însemnat studiu se împarte în două mari diviziuni: *Veniturile și Cheltuelile*.

Incepând cu veniturile, autorul face, mai întâi, o critică judiciōsă asupra clasificării adoptate de guvern, arată cum mai multe capitole ale bugetului veniturilor au fost născocite, numai și numai ca să pōtă presinta Camerilor escedente fictive său, cel puțin, deficite neînsemnătoare, sistem

greșit și înșelător care a avut de rezultat a crește din an în an *diferența în minus* între prevederile bugetare și constatări, până a suit acel *minus* la enorma sumă de 6,066,470, în anul 1874.

După aceea, trece la veniturile din contribuțiile directe. Aci d. Sturdza semnalază un fapt trist și îngrijitor: *descreșterea progresivă a produsului din dările directe*. Acest produs nu a scăzut prin ușurarea său prin suprimarea vre unei dări: el a scăzut pur și simplu prin secarea isvórelor bogăției naționale. Din tabela de la pag. 8, se poate asigura fie-care că această scădere a fost, în timp de 5 ani, de 7,283,398 lei, adică de 1,456,677 lei pe an. Adaosul de 2% la impozitul fonciar, peste cele 4% de mai înainte, trebuia să dea un spor de 11,097,180 lei în 5 ani, pe când vedem că venitul de la capitolul contribuțiilor directe nu a sporit într'acest timp de cât cu 3,813,792 lei. — Scăderea de 1,456,677 lei pe an, său de 8%, reprezintă sărăcirea avuției publice din ceea ce era la 1871. Acest coeficient devine și mai mare când observăm că încasările din dările directe ale anului 1874 au fost numai de 19,856,505 l. din 21,602,284 lei, cât figură la constatări.

Acésta, în loc să facă pe ministru nostru de finance să cugete și să caute remediul în reduceri și în suprimare de cheltueli nesocotite și de prisos, n'a putut a 'l face să nu cugete cum să mai mărească cifra, storcând țera și mai mult. Profitând de ocaziunea ce 'l oferă noul recensemēt, d-sa crede că este destul să dea agenților sei instrucțiuni ca să se si-a induoi prețurile veniturilor bunurilor nemiscătore, ca să pótă scóte cu modul acesta, din impozitul fonciar 12 milioane, în loc de 6. Scim că veniturile a mai multor proprietăți, și mai ales a acelor ale amicilor și protegiaților guvernului, au fost prețuite scăzut, în periodul din urmă; dér scim asemenea că altele a fost trecute cu un venit esagerat, ast-fel în cât plătesc 10 și 12%, în loc de 6%. Noul ministru va avea, suntem siguri, neplăcută surprisă de a vedea că recensemētul ce să face 'l va reduce chiar cifra de 6,058,019 care figură la constatările impozitului fonciar din 1874, căci venitul fonciar al moșiilor a scăzut. Nu are de cât se vedă sumedenia de moșii nearendate.

În neputința de a spori contribuțiile directe, guvernul nostru s'a năpustit cu sete asupra dărilor indirecte, lovind fără milă în tot ce 'l-a eșit înainte, fără cuget și fără discernemēt. Nu a ținut în sēmă nici că, lovind de odată tutunul cu un adaus de 14 milioane pe an, din carî tesaurul nu se folosește de cât cu 7½ milioane, și dându-l pe mânele speculatorilor streini, lovea de mórte un ram însemnat al producției noastre agricole. Nu a ținut în sēmă nici că un adaus de 10 milioane pe an asupra bēturilor lovea crud cultura viilor, un ram din cele mai însemnate de venit și care, de ar fi fost cruțat, era menit a deveni un isvor de mare bogăție. Storcând fără milă din tóte părțile, el a suit dările indirecte din 15,478,382 lei, cât erau la 1870, la 39,950,400 lei, și, de vom ține în sēmă, cel puțin 5 său 6 milioane cheltuelile administrației

și explotației regiei, impozitele indirecte s'au suit la 45 său la 46 de milioane, din 15½ milioane ce erau, adică s'au întreit.

Tabela de la pag. 9 arată și aici cum deosebirile în minus, între constatări și încasări au crescut din an în an. Acele *diferințe în minus* carî la 1870 nu erau decât de 2669 lei, s'au suit, în anul 1873, la 20,379 lei, și, în anul 1874, au ajune a fi 355,704 lei. Când se va publica rezultatul încasărilor anului 1875, vom vedea decă n'or fi întrecut milionul.

Ce ar dice financiarii și economiștii Europei de guvernul unei țeri de 4½ milioane de locuitori, carî nu au altă industrie decât o agricultură înapoiată, când li s'ar spune că acel guvern, în câte-va luni a induoit aprópe contribuțiile, suindu-le, de la 42,918,086 lei, la 80,604,324 lei, și când li s'ar mai spune că perceptorii sunt siliți, pentru împlinirea dărilor, a tortura, a vinde semēnța, instrumentele de muncă, căldarea și velința contribuabilului, a 'l robi munca pe ani îndelungați la ovrei exploatatori, a face infine ceea ce n'a făcut nici Abas cu felahii Egiptului, nici agalele și beii cu creștinii din Bosnia și Herzegovina? Ce ar dice când li s'ar mai spune că acel guvern, ca să acopere cheltueli nesocotite, deosebit de dările înspăimētătoare ce a pus, mai îndatoréză națiunea, pe tot anul, cu împrumuturi de peste 15½ milioane?

Cercetând venitul domenal, d. Sturdza arată, în tabloul de la pag. 11, cum acest venit a sporit într'acești din urmă 5 ani cu 11,968,509 lei, adică cu 2,393,701 lei pe an, său cu 22% din ceea ce era la 1871. Acésta ar putea să facă să se credă că producțiunea agricolă a mers creșcând, decă nu s'ar sci, pe de o parte, manoperile neleale și artificiele întrebunțate de guvern pentru a escita și a sili pe concurenți a sui căștiurile peste venitul posibil, și decă, pe de alta, nu s'ar cunoște de toți trista stare în care au fost reduși arendașii statului, o clasă atât de prosperă erî, și astă-đi adusă la necesitatea de a 'și vinde averile câștigate în 20 și 30 de ani de muncă.

Între veniturile anuale, observă d. Sturdza, guvernul nostru trecea și sumele împrumutate. Aceste așa poreclite venituri sunt:

1° Împrumutul domenal de 78 de milioane, care a produs un efectiv de 58,176,250 lei, din carî 44,431,589 lei s'au întrebunțat în plăți de datorii anterioare ale anului 1871, er 13,744,660 lei s'au dat pentru acoperirea de deficite bugetare ale anului 1871 și a unei părți a anului 1872.

2° Împrumutul de 9,985,320 lei de la casa de depuneri și consemnațiuni.

3° Împrumutul cu rentă de 44600000 lei care a produs 28,990,000 lei.

4° Acum vine noul împrumut de 28½ milioane cerut de d. Strat pentru acoperirea deficitelor esistente pēnă la finele anului 1876, deficite pe carî comisiunea bugetară le reduce, nu scim pentru ce, la 16 milioane și pe carî d. Sturdza le cifrēză dupe date sigure la 40,577,468 lei. Sunt ómeni competiți care merg și mai sus cu cifra aceluî deficit.

Dér să ne oprim la cifra d-lui Sturdza. Aceste patru paragrafe de împrumuturi pun datoriile de 93,297,446 lei în spinarea țerei, un nominal de

135 de milioane, adică câte 15,549,587 lei efectiv pe an, termen de mijloc, său 23½ milioane nominal. Si să nu se credă că într'aceste sume se coprinde și împrumutul de 42 milioane pentru linia Crawley.

D. Sturdza termină studiul sei asupra bugetului veniturilor observând cum guvernul, prin fel de fel de terțipuri, a căutat să ascundă starea financelor; cum a nescocit fel de fel de capitole de venituri fictive și imaginare. Ast-fel, în 1871, pe lēngă rămășițele veniturilor ordinare ale exercițiilor închise, trece ca resurse bugetare escedentele anului 1870, și este curios că, de și socotelile nu erau închiate și, prin urmare, suma nu putea fi cunoscută, cu tóte acestea ministrul nostru o înnumără pēnă la un ban 5,453,178 lei și 14 bani.

În anul 1872, pe lēngă capitolul rămășițelor, mai lipesce, ca olarul mănușa, un escedent al anului 1873, pe când scim că acel an s'a soldat, nu cu escedent, ci cu un deficit real.

Născocesce ca venit valórea efectelor în portofoliu și diferența încasărilor în plus peste evaluări, pe când nu trece nicăiri sumele de plătit din exercițiile anilor trecuți asupra celor veniturii fictive, și acésta pe când echilibra bugetul cu 13 milioane luate din împrumutul domenal și cu evaluări esagerate.

Alături cu aceste fraude și momeli, spunea țerei că *«consiliēză într'un mod permanent echilibrul financiar cu esigınțele serviciilor și satisfaciunea trebunțelor economice ale țerei, rămāind ca baza ameliorațiunilor pe viitor să fie escedentele de venituri reale ale exercițiilor închise, er nu evaluările esagerate pe carî le cunoșcem cu toți cât de scump le-am plătit.»*

Și punea în Mesagiu cuvintele:

«Graciă ajutorului dat tesaurului public prin votarea monopolului tutunului și a legēi timbrului și înregistrării, putem dice astă-đi cu încredere că s'a pus capēt perturbațiunilor financiare și că țera nu va mai fi în viitor dureros surprinsă prin espunerea la plata de imense datorii flatante.»

Dér, o rușine! În cursul sesiunilor, minciunile li s'a înfundat, căci setea de cheltueli 'l silia a nu mai putea ascunde că exercițiul anului 1872 se închisese cu o datorie de 12½ milioane, care, la 1873, se sue la 27½ milioane. Atunci, ca mângăere, spunea țerei că *în bugetul votat pentru 1874 nu s'au prevēdit rămășițele exercițiilor închise, că acela era primul buget pe evaluările caruia se putea compta și că el se va echilibra produsul în plus de la licență și bēturile spirtuóse*. Unde era țera? cine o reprezinta? Prefecții și protegiații lui Vēnă-de-épă și Purcică? Acel buget s'a soldat, nu cu escedinte, ci cu un deficit de 9 milioane; ca bucher, s'a adus cererea de un împrumut de 27½ milioane cu cuvintele clasice și nemuritoare: *«ministerul se va sili a spera că va reuși.»* Moliere n'a putut găsi de cât frasa *«rapelle moi de te promettre quelque chose.»* Vēcul de aur financiar, — ministerului nostru Dumnedu s'ăi dea vieță! — l'a amānat la anul 1877.

Întrebe-se fie-care cine a făcut de ris pe guvern cu asemenea procedări financiare?

Din investigațiunile d-lui Sturdza,

asupra bugetului veniturilor anilor 1871 până la 1875 resultă:

1 Că ministerul Lascar Catargi a perceput din contribuții directe și indirecte, pe ani 1871, 1872, 1873, 1874 și 1875 inclusiv, 68, 487, 454 lei peste ceea ce s'ar fi perceput după bugetul anului 1870.

2 Că din veniturile cele-l-alte ale Statului a încasat în aceeași 5 ani 23,897,068 lei mai mult de cât după bugetul anului 1870.

3 Că a luat din împrumuturile contractate pentru echilibrarea bugetelor acestor cinci ani suma efectivă de 42,698,196 lei, la carî, adăogând deficitul actual de 40,577,468 lei, un total de 195 de milioane, încasați mai mult peste bugetul veniturilor anului 1870.

Acésta sumă, repărtită pe șese ani, dă un adaos anual de 32 de milioane peste bugetul veniturilor anului 1870.

Cifra colosală de 195 de milioane esplică și represintă secarea isvórelor de producțiune și crisa bănescă în care ne aflăm; ea represintă tot o dată luxul favoriților și protegiaților guvernamentali, abondența bātelor electorale și decadența morală.

Într'un articol subsecuent, vom cerceta partea a duoa a scrierei d-lui Sturdza, în care a'tratat despre cheltuelile Statului.

DIN AFARA

Adunarea națională diu Francia continuă a se ocupa cu verificarea puterilor. Drēpta a făcut o propunere de anchetă asupra alegerii d-lui Corentin-Guyho în Finister și s'a respins cu 331 voturi contra 121. Alegerea s'a validat și după dēnsa s'a mai validat și alegerea d-lui Poujade în Voclusa. În timpul pe când se debătea acest al doi-lé obiect, câțiva bonapartiști au încercat a tēri după dēnsii drēpta ca să părăsescă sala ședințelor, pentru cuvēntul că majoritatea le refusa un nou esamen al dosarului d-lui Poujade precum și amānarea discuțiunii; ei însă n'au fost urmați de drēpta și astfel demonstrația ce voiau să facă n'a ajuns la țintă.

Điarele bonapartiste se plāng amar în contra rigorilor decisiunii Adunării. Republica francesă rēspunde, cu multă dreptate, că Camera și-a luat sarcina de a stērpi tradițiunile candidaturilor oficiale și de a asigura pentru viitor liberul exercițiu al drepturilor sufragiului universal.

— Senatul a procedat la tragerea la sorti a seriilor de eșit pentru reinnoirea trienală a membrilor sei ce nu sunt inamovibili. După un calcul făcut, în seria celor 75 senatori ce vor eși peste 3 ani, sunt 53 conservatori și 22 republicani.

— Comisiunea de amnestiă din Senat s'a întrunit în ziua de 29 curinte, ș'a ascultat pe ministri Dufaure și Ricard, carî amēndoî au declarat că se opun energic amnestiei, déră au spus în același timp că mareșalul președinte i-a autorisat a promite, în numele său, comisiunii, că va aplica într'un mod fórte larg dreptul de grație ce 'l confere Constituțiunea.

— Evenimentul de la 31 martiu dice că, după asigurările ce are, guvernul, cedând legitimelor reclamațiuni ale opiniunii publice, s'ar fi ocupând de interpretarea ce trebuie a se da legii asupra preseii.

Totuși, fiind-că diverse hotăriri ale justiției s'au pronunțat în sens contrar

asupra diverselor puncte interpretative ale legii, ministrul de interne, înainte de a hotărî termenii unei circulare, ar fi cerut celui de justiție să-i de avisul curților de apel.

— Același ziare anunță că continuarea mișcării prefecturale va apărea o singură dată, și acesta după desbaterile asupra alegerilor contestate.

— Guvernul francez, după alte ziare din Paris, s'ar fi ocupând cu activitate să prepare un proiect de lege asupra organizării municipalităților; dără el nu vroiesce să presinte Camerelor decât un proiect de lege care să aibă un caracter definitiv.

Guvernul nu se va opune legii provisorie prezentată de stânga spre a'nlocui legea ce regesce astă-zi municipalitățile.

Camera deputaților din Italia s'a prorogată până la 25 aprilii, spre a lăsa guvernului timpul de a examina proiectele de legi prezentate de ministerul precedent.

Președintele Camerei, d. Biancheri, dându-și demisiunea, d. Depretis, ministrul președinte, a cerut cu stăruință să nu se primescă de Cameră, declarând că n'o crede justificată prin faptul schimbării aduse în direcțiunea afacerilor. D-se declară că noul cabinet are deplină încredere în d. Biancheri. Dd. Mancini și Crispi aduc omagie lealității d-lui Biancheri, care se bucură în Cameră de stima tuturor, și exprimă speranța că Adunarea nu'i va primi demisiunea.

Și, în adevăr, Camera a decis în unanimitate că nu'i primesce demisiunea.

— Ziarul *Diritto*, care este organul autorizat al d-lui Depretis, desminte formal noutățile răspândite de câte-va ziare asupra pretinselor intențiuni ale ministrului de a provoca abrogarea legii garanțiilor.

«Ideile stângerii asupra acestei legi, dice *Diritto*, sunt cunoscute; dără acesta este o lege de Stat și ministerul va sci s'o mențea și s'o respecte într'un mod leal.»

Din Madrid se scrie, cu data de 28 martii, că un ziar anunțând viitoria numire a d-lui Jules Ferry în postul de ambasador al Franței la Madrid, comitele Xiquerra a întrebat, în ședința Congresului, pe ministrul afacerilor străine, deca faptul este adevărat s'eu nu.

Ministrul coloniilor, în absența colegului său de la esterne, a refuzat de a răspunde, făcând să se observe că usurile diplomatice nu permit desbaterii asupra unui subiect de o asemenea natură.

Se scrie din Berlin, cu data de 29 martii, că, după *Corespondința provincială*, întrevăderea împăratului Vilhelm cu regina Victoria la Bade, va avea loc la 4 aprilii.

Camera deputaților a discutat raportul comisiunii speciale însărcinată cu esamenul proiectului de lege relativ la concesiunea drumurilor de fer. După o desbateră de șese ore, s'a adoptat, cu o mare majoritate, propunerea d-lui Lasker privitoare la reforma sistemului concesiunilor și acțiunilor. Ministrul lucrărilor publice a declarat că consimte cu această din urmă reformă și că nu se opune de a se presinta din nou acest proiect, depus deja de mult dăr nediscutat. Incât pentru proiectul privitor la reforma sistemului acțiunilor, ministrul a țis că consiliul federal hotărîse a combina această reformă

cu proiectul noului cod civil. Ministrul a mai declarat în fine că se opune cu totul unei complete răsturnări a tuturor relațiilor. «Sunt, a țis el, partisanul reformelor; dără, chiar pe teremul economiei politice, sunt inamicul reacțiunii.»

Agița telegrafică rusescă, publică din Sânt-Petersburg, cu data de 28 martii, 11 ore s'era, o telegramă, în care se țice că întrevăderea lui Muktar-pașa cu generalul Rodici a avut loc la Ragusa.

Insurgenții, deferind consiliilor principelui Nikita, au consimțit la o suspensiune de operații militare pentru 12 țile, dără și păstrează pozițiunile ocupate.

Pórta a promis Austriei că în acest timp nu 'și va mobiliza trupele s'ele.

Negociările pentru amnestia au început. Cu data de 29, se scrie din Ragusa că s'a publicat o proclamațiune semnată de Vassa effendi, și datată din Ragusa cu țiuă de 28 martii. Acastă proclamațiă fixeză la 4 săptămâni durată amnestiei, cu începere de la 24 martii; aceia din insurgenți, cari, în acest interval, se vor întorce la căminele lor depunând armele, se vor bucura, pe lângă cele-l-alta avantagii ale reformelor, de scutirea de dijma pe un an și de cele-l-alte imposite pe doi ani; cei ce vor refusa însă vor pierde nu numai beneficiul reformelor, dără și bunurile lor vor fi vëndute în profitul acelora ce vor fi reintrat la căminele lor.

Din Constantinopoli se scrie, cu data de 29 curinte, că, în urmarea negocierilor pendinte pentru remanierea datoriei publice, guvernul e decis a amana plata cuponului de aprilii la 1 iulii.

Acastă decisiune a fost comunicată ambasadelor.

Guvernul pare că acceptă în principii unificarea datoriei.

Ministrii unguri, dd. Tisza, Szella, baronul de Wenkheim și Simonyi s'au dus la Viena spre a conferi cu ministri cisleitani asupra reînnoirii vamale austro-ungare. Mai înteu va fi vorba de a se determina bugetul cheltuielilor comune ce vor avé să examineze și să voteze delegațiunile; se va trata apoi chestia politiceii comerciale. Șiarele din Viena ca și cele din Peșta, auguréză fôrte bine rezultatul acestor conferințe.

— Cu data de 29, se scrie din Viena, că noutatea *Timesului*, care țice că d. Novicoff, ambasadorul Rusiei la Viena, ș'ar fi dat demisiunea în urma unor neînțelegeri cu comitele Andrassy, e absolut lipsită de fundament. Relațiile între d. de Novicoff și comitele Andrassy ar fi escelinte.

O telegramă a Aginței americane, datată din Berlin, țice că bóla de care suferă împăratul Rusiei, e un astm complicat cu bronchită. Acastă bóla nu se póte vindica de cât în climate meridionale.

Șiarele prusiene vorbesc de abdicarea țarului ca de un lucru fôrte probabil, și o regretă ca o măsură care e menită a aduce vêtămăre intereselor Germaniei.

Cu data de 28 martii, se scrie din Vasington, că actul de acuzare în contra generalului Belknap se va depune, în țiuă următoare, în Camera represintanților.

DIVERSE

Citim în țiarul *Sórele* din *Sira* următoarele :

«Sunt acum cinci-spre-țece ani, un locuitor cunoscut din *Tinos* N. Ntaviu a fost împușcat cu o carabină în partea despre mare de lângă *Frangomonasteri*. Asasi-nul în întuneric s'a zărit alergând spre mare, ér individul Ntaviu puțin după acésta a încetat din vieță.

Fiind-că Ntaviu avea de inimic neimpăcat pe *Trumba*, acesta fu prins îndată, și observându-se că are la mână un semn provenit dintr'o împușcătură, fu trâmăis înaintea judecătoriei criminale care l'a condamnat la mórte!

Abia după mai multe mijlóce întrebuintate pe lângă regele Othon, pedépsa cu mórte s'a transformat în închisóre pe vieță, și după schimbarea dinastiei, amnestiându-se din condamnați, a fost și acésta liberat. Intorcându-se în *Tinos*, a fost isgonit de către concetățenii s'ei ca asasin.

Consórta lui *Ntaviu*, după trecere de timp, s'a căsătorit cu *I. Costazu*; a trăit cu el și a făcut și copii, după acésta a murit. Sunt acum puține țile, cădénd bolnav *I. Costazu* și fiind aprópe să móră, a chiămat pe duhovnic și confesându-se l'a însărcinat să comunice confesiunea sé care este acésta : că el, ca amant al so-cieii lui *Ntaviu*, înțelegencu-se cu d'ensa de la care a luat chiar arma, a așasinat, afară din casa sa, pe *Ntaviu* pentru ca să ia, după cum a și făcut, pe f'emea de socie și că nenorocitul urmărit și condamnat la mórte, *Trumba*, era cu totul inocent. Aceleași a mărturisit *Costazu* și către fiul lui *Ntaviu*, după care apoi a murit.

Câte acemenea nedreptăți pe lume, și întru cât de supusă greșelilor este justiția umană!

SOCIETATEA ECONOMICA

„PREVEDEREA“

Darea de sémă de operațiunile societății pe prima patri-lumiă de la constituirea ei,

Septembriu-Decembriu 1875

Citită în adunarea generală de la 22 februarii 1876.

Domnilor societari,

Mai fericiti decât devansorii noștri, avem avantajul d'a străbate unul din períodele secolului care au dat nascere celor mai multe din mijlócele menite a asigura îmbunătățirea traiului vieții noastre.

Intre perfecțiunile de asemenea natură, spiritul de asociațiune este agentul executor al creațiunilor celor mai uriașe ce a putut inventa geniul uman.

Salvătoarele servicii ale acestui țeu modern al civilizațiunei, n'a putut scăpa aptitudinei Românilor, și grații luminelor răspândite de bărbații noștri de inițiativă, vedem cu fericire părăsindu-se, pe țice ce mergem, starea de isolare și de neîncredere, în care ne înfășura egoismul timpilor trecuți, și în locul lor, nascându-se pe fie-care an, câte o nouă asociațiune pe terenal diferitelor ramuri ale activității noastre naționale.

Stimulată de propagarea acestor bine-făcătoare principii, junimea comercianților centrului bucureșcén, a înțeles rolul ce'i impune destinele viitorului s'eu și avantajele ce 'și póte asigura prin asociațiune, și ast-fel a fondat, la rândul ei, în primele țile ale lunei sept. trecut, *Societatea economică Prevederea*, a cărei primă adunare generală o represintați astă-zi domniele-vóstre.

Asociațiunea noastră, precum o cunoșcem toți și precum o preciséză statutele ei, are de scop, nu numai adunarea și fructificarea economiei depuse de membrii s'ei, dăr încă ajutorarea cu capitaluri date în condițiuni a-

vantagióse, pentru susținerea și încuragiarea întreprinderilor comerciale și industriale române, și tot de o dată o legătură mutuală între asociați, d'a se sprijini între d'ensii de trebuințe.

Acestea sunt primele baze ce-și au propus fondatorii societății noastre, și pentru debut ele vor puté contribui la ușurarea nevoiilor de cari sunt isbite întreprinderile comercianților și industriașilor români; depinde de la d-vóștră însă, și de la persoanele ce vor fi chiămate a conduce destinele societății, ca dupe un timp óre care, când capitalurile aglomerate în casa ei ar fi mai însemnate, să concure cu putere la creațiunii de asociați industriale propriu țise, spre a împuțina cu tot doritul succes, ruimătórea absorbire a avuțiilor noastre, de către industriile străine.

Deca fondurile ce compun astă-zi capitalul societății sunt pré modeste, acésta nu trebuie a ne slăbi credința în apropiata realizare a intențiunilor bine-făcătoare ce v'ați propus la constituirea ei, de óre-ce, comptând pe stăruința fie-căruia din noi, vom ajunge de sigur a înălța istituțiunea ce am creat, și până la anul, cel mult, casa societății noastre va fi în stare a'și da mâna cu cele-l-alte asociațiuni economice, spre a trata împreună asupra mijlócelor prin cari s'ar puté ajunge mai rápede la înființarea unora din industriile ce s'ar găsi mai lesne de realizat.

Cu aceste premie, intrând în esaminarea stării operațiunilor societății noastre pe intervalul de la constituirea ei până la finele anului trecut, am constatat, ț-lor, că numărul membrilor înscriși în acest interval este de 202 persoane, cari, clasificate dupe profesiunile lor, se împart ast-fel :

102 membri sunt comercianți șefi de magazinuri.	
60 » sunt ajutóre în magazinurile comercian.	
40 » aparțin la diferite profesiuni libere.	
Acești membri depun împreună suma de lei 2,300 pe lună, care pe an însuméză lei 27,600 și misele d-lor se împart ast-fel	
70 membri depun câte 5 lei mensual	
80 » » » 10 »	
8 » » » 15 »	
20 » » » 20 »	
22 » » » 25 »	
2 » » » 40 »	

Capitalul social angagiat în cursul patrilu-niei trecute atinge suma de lei 8,104 bani 90 și până astă-zi s'a urcat la suma de le 11,500. — Din capitalul de mai sus :

6,850 lei sunt plasați în efecte publice pentru o valóre nominală de lei 8,300.
444—90 se afla în numerar la finele anului trecut.
810 — sunt rémași a se incasa în anul curent.

Efectele în cari se află plasate fondurile capitalului societății, sunt depuse provisorii în păstrarea casei de depuneri; ele se compun din următoarele valori :

	Valóre nom.	Valóre cum.
45 scrisuri func. urb.	6,100	4,935 50
11 » » rur.	1,200	1,002
1 bon comunal	1,000	912 50
Total 58 buc. efec. în val. lei.	8,300	6,850 —

Aceste efecte fiind cumpărate pe cursuri scăđute au perspectiva d'a produce societărilor, în anii următori, pe lângă procentele regulate, încă un beneficiu de 15 — 18% prin urcarea cursului acestor valori.

De la membrii înscriși în societate, cu o singură excepțiune, s'au încasat drept taxe de admisiune lei..... 1,005 —

Cheltuelile reclamate de serviciul societății fiind de lei..... 593 10 a rémas din aceste taxe un pri-sos de lei..... 411—91

Acest escedent, dupe statute, trecénd la fondul beneficiilor, s'au adăogat pe lângă valóre cupónelor încasate de la efectele de mai sus în sumă de lei..... 278

și au ridicat împreună, totalul beneficiului la suma de lei..... 689—90

Din acest beneficiu scăđendu-se partea cuvenită fondului de rezervă, în fówórea căruia s'a cedat și onorariul cuvenit membrilor consiliari în sumă de lei 194—68

Rémâne beneficiu curat de împărțit societărilor lei 495—22 care în proporțiune cu timpul

cât fie-care misă lunară a fructificat, reprezintă un dividend de 15 la sută.

Un asemenea beneficiu, realizat din mise atât de fracționate și care înainte d'întra în casa societății nu producea nici un folos depunerilor se poate aprecia cu atât mai favorabil, cu cât societatea aflându-se la debutul ei, n'a început încă toate operațiunile prevăzute de statute, și din cauza crizei ce străbatem a remas chiar înapoi cu încasarea completă a miselor angajate de unii societari.

Acest rezultat, or-cât de modest se pare la primul aspect este totuși de natură a atrage inteligenta apreciere a celor interesați, cari vor putea judeca dupe aceste începuturi, despre foloșele ce societatea este menită a produce fie-cărui membru în parte și tențințelor ei în genere.

Procurând fie-cărui d-văstră bilanțul general al operațiunilor societății, sunteți puși în pozițiune a aprecia înși-vă starea de

regularitate comercială, cu care a fost conduse interesele societății, și viitorul prosper ce se poate ascepta de la înmulțirea depunerilor și de la propagarea avantajelor ei morale și materiale.

Cu aceste lămuriri închiidând prezenta dare de seamă, membrii consiliului actual depun în corpore mandatul lor, în mânele d-văstră, spre a dispune cum veți înțelege mai avantajos de conducerea viitorului societății.

În consecință, vă rugăm, d-vor societari, a vă pronunția asupra următoarelor cestiuni ce fac obiectul întrunirii d-vă, de astăzi:

- 1 Asupra bilanțului operațiunilor societății.
- 2 Asupra modificării unor articole din statute dupe proiectul ce vi se va supune imediat;
- 3 Asupra alegerii noului consiliu și a comis. de controlori;
- 4 Asupra bugetului societății pe 1876;
- 5 Asupra cătimei garanției, casierului.

SOCIETATEA ECONOMICA „PREVEDEREA“

BILANȚ GENERAL DE ACTIV SI PASIV

PE INTERVALUL DE PATRU LUNI

DE LA ÎNFIINȚAREA SOCIETĂȚII 7/16 SEPTEMBRE, PÂNĂ LA FINELE ANULUI 1875

ACTIV

PASIV

LEI	B.	LEI	B.
Efectele cumpărate cu numerarul capitalului social depus provisor la casa de depuneri și consemnațiunii în valoare nominală lei 8300 sêu reală lei.	6,850	Capitalul depus de societari.	6,605
Casa Saldo în numerar la finele anului.	444	Fondul de rezervă.	194
Rămășițe de incasat în anul 1876	810	Dividende de 1/100	495
	8,104	Remășițe de cotisații	810
	90		90
	8,104		8,104
	90		90

PERDERI SI PROFITE

DARE

AVERE

LEI	B.	LEI	B.
Imprintate, statute și carnete.	347	Taxe de admisiuni dela 201 mem.	1,005
Registre	79	Valoarea cupoanelor de la efectele capitalului social.	278
Spese de birou și stampile	40		
Retribuțiunea perceptorelui	90		
Mobilier	37		
Fond de rezervă } Beneficiu	689		
Dividende } Beneficiu	90		
	1,283		1,283

Președinte, ELIE BOSIANU

Casier, N. D. MOROLENU

Comptabil, F. CONSTANDULACHE

Comisiunea Controlorilor prevădută de art. 61 din statute

Sub scrisul, Controlorii, verificând compturile Societății cu registrele ei și cu actele justificative încasărilor și cheltuielilor făcute, le am găsit corespunzătoare cu saldul valorilor aflate în casă, și comptabilitatea operațiunilor ei ținută în deplină regulă.

Controlorii, **Tacor Anton**
Alesandru Ghica

21 februarie 1876

De închiriat, de la Sântul Gheorghe 1876, primul etaj și al 2-lea cu 8 camere, și cele necesare, din casele din strada Carol I nr. 20, separat sêu în total. Doritorii se vor adresa la proprietarul lor, **I. Crețenu**, strada Brâncovenu Nr. 6.

De închiriat, Casele cu toate dependențele trebuincioase din strada Luminei nr. 4 lângă hala Amza. A se adresa str. Primăverei nr. 22.

Moșia Goidești din districtul Buzeu plaul Pârscovu, se dă cu arândă de la Sf. Gheorghe viitor. Doritorii se pot adresa în Bucuresci la d. Haneton Carpe domiciliat strada Primăverii nr. 21, er în Buzeu la d-na Zoe Carp.

De închiriat Etagiul de sus al caselor **DEDU** din calea Serban-Vodă No. 65, cu toate dependențele necesare, se dă cu chirie de la Sf. George viitor. Doritorii să se adreseze la proprietarul, lor ce șede în curte.

Pădurea dupe Moșia Leurdeni

Districtul Muscel Gară Leurdești precum și nu dăvoii mare aflat pe șa moșie, se vinde în tăere pe mai mulți ani. Doritorii se vor prezenta la domnul **Golescu**, în Bucuresci, strada Herestrău nr. 51 unde se va ține licitație în ziua de 10 aprilie viitor, la 2 dupe amedzi.

De închiriat și de vândare

Casele din strada Nerva-Traian nr. 133 având două camere sus de ședut, cu pivniță sub dênsele, două idem jos cu cuhnie, grajd de 4 cal și șopron de două trăsuri cu curte și grădină în întindere de 1,000 stânjeni pătrați, strada pavată și foarte frecventată. Doritorii se vor adresa la d. **N.T. Opreanu** strada Mircea-Vodă.

DE ARENDAT

de la 23 aprilie 1876, Moșia Vălenii din Olt, și Preajba sêu Cotorga din Teleorman, lipite una de alta, cu arături de toamnă făcute pe sêma proprietății peste 950 pogone, din care 700 pogone cu grâu bun, și restul cu rapiță și orș, osebit de arăturile locuitorilor peste 3500 pogone pe pământul proprietății cu dijmă din 5 una, și peste 800 pogone fânețe în ban, erbăritul asemenea în ban, înveeli în muncă.

Doritorii se vor adresa la d. Costică Văleniu în Bucuresci, strada Cometul nr. 15 sêu la d. Nicolae de Laptew în Otelul Union.

C. Văleniu, N. de Laptew

De Vândare 100,000. Cărămide de mașină. Informațiunii la casa No. 1 din Strada Sculpturii.

Desfacere de vinuri

Vechi, Roșii și Albe, în buți sêu butoie de diferite mărimi, vâdra 8 lei noui, la A. Slătineanu în Batiște.

De închiriat și vândare, hanul Dragului situat la capetul căii Serban-Vodă. Conține șese camere mari, ante-cameră, pivniță mare, având și două pogone loc pentru via, sêu semănături.

A se adresa strada spaniolă nr. 6 la d-r. **Steiner senior**.

De închiriat Două odăi pentru stăpân, una de slugă și o cameră sunt de închiriat chiar de acum până la Sf. George, mobilate sêu nu. Doritorii se pot adresa la D-na Gianoglu în casele Gherasim vis-a-vis de Episcopie.

DOCTORUL VLADESCU, s'ia retras de la Casa de Sănătate, Bolnavii de ochi și urechi cari voesc a'l consulta sunt invitați a se adresa d'a dreptul la domiciliul sêu strada Pitar-Moșiu nr. 5.

Institutul Vaccinal

AL 3-LEA AN DE LA FUNDAREA SEA
Primul și singurul Institut concesionat de guvern

Directoruinea, strada Pitar-Moșiu nr. 5, Bucuresci.
Vaccinațiunii și revaccinațiunii cu Vaccin Animal în toate zilele la orele 3 p. m. precis. Vaccineză singur în persoană Dr. Vlădescu, iar nu prin delegațiune.

Dr. B. I. Vlădescu

Directorul Institutului Vaccinal, din Bucuresci, primul și singurul Institut concesionat de guvern, Strada Pitar-Moșiu nr. 5.

SPRE TAIARE

Pădurea dupe moșia Lelesca și Dobroteșci din județul Oltul, plasa Oltului, având lemne bune de stânjeni, se dă în tăere totă sêu jumătate. Doritorii a se adresa pe strada Romană nr. 4.

De închiriat

Casele din strada Frumôsă no. 6 se dau cu chirie de la Sântu Gheorghe viitor (1876) pe unul sêu pe mai mulți ani. Doritorii se vor prezenta la d. Dimitrie Miciora care locuesce în aceeași stradă și la același număr.

De închiriat

In Suburbia Negustorilor nr. 5 la casele decedatului Crețu, sunt de închiriat o pivniță încapătoare de 25 buți, și două Camere spațioase de sub casă cu dependențele lor. Doritorii să se adreseze la d. N. T. Opreanu din aceeași suburbie strada Mircea-Vodă

DE INCHIRIAT

Casele d-lui B. Arvenesu, din nou reparate și înfrumusețate, strada Șelari nr. 5, colț cu strada Covaci, mai multe Magazine ale căror contracte expiră la St. Gheorghe viitor, precum și un mare apartament mobilat, cu grajd, șoprone, pivnițe, etc.

Doritorii a se adresa la proprietar ce locuesce chiar în aceste case.

SPRE TAIARE

Una sută șapte-deci și cinci pogone pădure de leu pe moșia Copăceni din Districtul Ilfov Plasa Sabaru. A se adresa în Bucuresci strada Arcului No. 16 bis.

MARE REDUCERE DE PREȚURI

IN

MAGASINUL DE LIPSCANIE A. POPP

La toate mărfurile de sezonul de iernă, din cauza lichidării.

Mărfurile de primă-veră și veră se vând asemenea cu prețuri favorabile, stoffe de tot felul, mătăsării, stamburi, albituri și confecțiuni dupe ultima modă, este nevoit sindicatul falimentului A. Popp a le vinde cu prețuri reduse.

BANCA SI SCHIMB

EM. FARCHI

PIAȚA SF. GHEORGHE-NOU SPRE LIPSCANI

Schimb de monete în aur și argint etc. Cumpărare și vândare de efecte de Stat: obligațiuni domeniiale rurale și funciare, cupoane de diferite obligațiuni, precum și tot felul de acțiuni române și străine, avansuri asupra depozitelor de efecte dd Stat.